

การจัดการความรู้ (KM) เรื่อง
แนวปฏิบัติที่ดีของอาจารย์ที่ปรึกษา มหาวิทยาลัยธนบุรี
คณะกรรมการจัดการความรู้ (KM)
มหาวิทยาลัยธนบุรี

สารจากประธานคณะกรรมการจัดการความรู้

[KM]

ในปัจจุบันมหาวิทยาลัยธนบุรี ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาภาคเอกชนที่มีการขับเคลื่อนและผลักดันความสำเร็จด้านการศึกษาระดับประเทศในกรอบด้าน โดยมหาวิทยาลัยธนบุรีมีเป้าหมายหลักในการพัฒนาทางการศึกษาที่ยั่งยืน จากการดำเนินกิจการ การสร้างกิจกรรมสนับสนุนด้านต่างๆของมหาวิทยาลัย ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้เกิดขึ้นและสำเร็จเนื่องจากการใช้ความรู้และความสามารถของบุคลากรและหน่วยงานต่างๆ อยู่ภายในมหาวิทยาลัยอย่างมาก ความรู้ที่หน่วยงานและบุคลากรนำมาใช้ล้วนส่งเสริมการทำงานของมหาวิทยาลัยให้ประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก หากได้รวบรวมวิเคราะห์ และสรุป เพื่อหาแนวปฏิบัติที่ดีจะเอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาของหน่วยงานต่างๆในมหาวิทยาลัยธนบุรีเป็นอย่างมาก ดังนั้นกระบวนการจัดการความรู้จึงมีบทบาทในใช้วิธีการ หรือ จัดทำกิจกรรมเพื่อเข้าถึงความรู้ที่มีประโยชน์ในมหาวิทยาลัยธนบุรี ซึ่งมีมากมายและหลากหลาย ให้อยู่ในรูปแบบที่เข้าถึงความรู้และนำไปใช้ประโยชน์ได้ง่าย

คณะกรรมการจัดการความรู้มหาวิทยาลัยธนบุรี มีการจัดกิจกรรมการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยธนบุรี อย่างต่อเนื่องในทุกปี โดยปีนี้ได้จัดกิจกรรมเพื่อนำความรู้ด้านการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาที่ดี โดยมีการเชิญอาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเป็นที่ปรึกษาของนักศึกษา เข้ามาระดมความคิดเพื่อหาแนวปฏิบัติที่ดีสำหรับการให้

คำปรึกษากับนักศึกษาในด้านต่างๆ ซึ่งการดำเนินงานในครั้งนี้ได้รับความร่วมมือจาก อาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี และ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมาจากทุกหลักสูตร ทุกสาขาที่ทางมหาวิทยาลัยธนบุรีได้เปิดสอน และกิจกรรมได้สำเร็จไปอย่างลุล่วงโดยไม่ติดขัด จนได้ผลลัพธ์ออกมาในรูปแบบของ แนวปฏิบัติที่ดีในการเป็นที่ปรึกษาในบริบทของมหาวิทยาลัยธนบุรี อันเป็นที่น่าพอใจอย่างยิ่ง

สุดท้ายนี้ คณะกรรมการการจัดการความรู้มหาวิทยาลัยธนบุรี หวังเป็นอย่างยิ่งว่าความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรมครั้งนี้ จะส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษากับนักศึกษา เพื่อได้นำไปเป็นแนวปฏิบัติที่ดี ไปปรับใช้ในการทำงานตามแนวทางของท่าน และ ตามแนวทางของหน่วยงานของท่าน อย่างเกิดประโยชน์ และ หวังว่าสิ่งนี้จะเป็นเครื่องมืออำนวยความสะดวก ในการหาองค์ความรู้สำหรับให้คำปรึกษากับนักศึกษา เป็นอย่างดี

อาจารย์สิทธิศักดิ์ ทองสุข

ประธานคณะกรรมการจัดการความรู้ (KM)

มหาวิทยาลัยธนบุรี

สารบัญ

คุณสมบัติของการเป็นนักศึกษาที่ดี
ประสบการณ์ ปัญหา และอุปสรรคของการ
เป็นที่ปรึกษาของอาจารย์

1. การให้คำปรึกษาด้านวิชาการ
2. การให้คำปรึกษาด้านกิจกรรม
3. การให้คำปรึกษาด้านสวัสดิการและการใช้ชีวิต
ในรั้วมหาวิทยาลัย
4. การให้คำปรึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาข้อพิพาท

แนวทางการให้คำปรึกษา

1. การให้คำปรึกษาด้านวิชาการ
2. การให้คำปรึกษาด้านกิจกรรม
3. การให้คำปรึกษาด้านสวัสดิการและการใช้ชีวิต
ในรั้วมหาวิทยาลัย
4. การให้คำปรึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาข้อพิพาท

คุณสมบัติของการเป็น
“นักศึกษาที่ดี”

ภาพบรรยากาศการประชุมเชิงปฏิบัติการ การจัดการความรู้ (KM)
เรื่องแนวปฏิบัติที่ดีของอาจารย์ที่ปรึกษา มหาวิทยาลัยธนบุรี

คุณสมบัติของการเป็นนักศึกษาที่ดี

การศึกษาในระดับอุดมศึกษาถือเป็นความสำคัญอย่างหนึ่งของการพัฒนาประเทศในอนาคต ซึ่งมหาวิทยาลัยถือเป็นสถาบันหลักที่มีภารกิจโดยตรงในการพัฒนาบุคลากรในระดับอุดมศึกษาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน ภารกิจหลัก 4 ประการที่มหาวิทยาลัย จะต้องพึงปฏิบัติ คือ การเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

หากพิจารณาตามภารกิจดังกล่าวจะพบว่า มหาวิทยาลัยมีอิทธิพลอย่างมากต่อนักศึกษาตลอดช่วงเวลาของการศึกษาในรั้วมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจะมีส่วนที่จะช่วยในการพัฒนานักศึกษาให้มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด มีเหตุผล มีความรับผิดชอบ มีบุคลิกภาพที่มีคุณธรรม วัยนี้เป็นช่วงที่สมองมีการพัฒนาสูงสุด จึงเป็นช่วงที่มหาวิทยาลัยจะมีส่วนในการจัดสภาพแวดล้อม จัดประสบการณ์ต่างๆ

ให้นักศึกษาพัฒนาสูงสุด มหาวิทยาลัยจึงควรมีแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาให้มากที่สุด เพื่อการเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสมและทันเวลา

อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดบางประการที่เกิดขึ้นในการพัฒนานักศึกษาก็คือ ความแตกต่างของนักศึกษาที่เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยธนบุรี ความแตกต่างดังกล่าวเกิดขึ้นทั้งในทางวิชาการ ความคิด ทัศนคติ รวมถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรม ดังนั้นจึงเป็นปัญหาต่อการพัฒนาที่จะทางมหาวิทยาลัยจะต้องบริหารจัดการปัจจัยเหล่านี้ ซึ่ง 1 ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอยู่ในรูปของการให้คำปรึกษาของคณาจารย์ โดยเบื้องต้นคือการสร้างคุณสมบัติที่ดีของความเป็นนักศึกษา ซึ่งโดยพื้นฐานแล้วคุณสมบัติของนักศึกษาที่ดีควรมีดังนี้

1. รู้บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบ
2. รู้ตนเอง
3. รู้จักการให้ความร่วมมือกับคนอื่น
4. รู้จักแบ่งเวลา
5. รู้จักคำว่า “น้ำใจ”
6. รู้จักกาลเทศะ
7. รู้จักเตรียมความพร้อม

ดังได้กล่าวไว้แล้วในเบื้องต้นว่า สิ่งหนึ่งที่สำคัญของการพัฒนานักศึกษาคือความแตกต่างตามบริบทของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง ในส่วนของมหาวิทยาลัยธนบุรี คุณสมบัติของนักศึกษาที่ดีตามบรรณานุกรมของคณาจารย์นั้นประกอบด้วย

1. มีระเบียบวินัย ปฏิบัติตนตามกฎระเบียบของทางมหาวิทยาลัย

นักศึกษาที่ดีควรประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกฎ ระเบียบ หรือกรอบการดำรงตนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ทั้งนี้เพื่อการอยู่ร่วมกันด้วยความเรียบร้อย ซึ่งกฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับใดๆ ก็ตามที่ออกโดยมหาวิทยาลัย ย่อมเป็นกรอบการดำเนินชีวิตในฐานะนักศึกษาที่จะบังคับประครองและส่งผลดีต่อตัวของนักศึกษาเองทั้งสิ้น

2. ตรงต่อเวลา

การตรงต่อเวลาเป็นเรื่องสำคัญ ถือเป็นพื้นฐานเบื้องต้นของการอยู่ร่วมกัน การร่วมมือกัน หรือความเป็นสังคม การฝึกให้นักศึกษามีความตรงต่อเวลา จะช่วยให้นักศึกษาเป็นคนที่ระเบียบวินัยในการใช้ชีวิต ทั้งการเรียนในปัจจุบัน การใช้ชีวิตประจำวัน รวมถึงการทำงานในอนาคต

3. มีความซื่อสัตย์ กังต่อตนเองและผู้อื่น ไม่ทุจริตในการสอบ

ความซื่อสัตย์ คือคุณลักษณะสำคัญของการเป็นคนดี ปัจจุบันยังคงพบว่านักศึกษาบางส่วนที่แม้ว่าจะเป็นส่วนน้อยก็ตาม กระทำการทุจริตในการสอบ แม้ว่าทางมหาวิทยาลัยจะมีมาตรการลงโทษไว้อย่างชัดเจน แต่นักศึกษาก็ยังคงกระทำอยู่ ซึ่งบทลงโทษต่างๆ จะเป็นการยับยั้งการกระทำที่จะนำมาซึ่ง “นิสัย” อันไม่พึงประสงค์ที่จะติดตัวผู้เรียนไปถึงอนาคต อันจะนำมาซึ่งความเสียหายต่อสังคมประเทศชาติในอนาคต คุณลักษณะดังกล่าวถือเป็นส่วนหนึ่งในหน้าที่ของบุคลากร

ของมหาวิทยาลัยในทุกระดับ

4. กิริยามารยาทเรียบร้อย เคารพครูบาอาจารย์ มีมนุษยสัมพันธ์

ความงดงามของวัฒนธรรมความเป็นไทย เป็นที่ประทับใจและเป็นที่ยอมรับของผู้ที่ได้พบเห็น เช่นกันกับคุณลักษณะของนักศึกษาที่ดีในทรศนะของคณาจารย์ที่อยากเห็นนักศึกษาแสดงออกด้วยกิริยามารยาทที่เรียบร้อย อ่อนน้อมถ่อมตน ให้ความเคารพครูบาอาจารย์ เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้คนรอบข้าง ไม่เพียงแต่การแสดงออกที่เกิดขึ้นในรั้วมหาวิทยาลัยเท่านั้น หากแต่คุณลักษณะดังกล่าวเป็นสิ่งที่ควรปลูกฝังให้เป็นนิสัย เพื่อที่จะได้เป็นบัณฑิตที่สังคมรักใคร่ในอนาคต

5. มีความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบเป็นเรื่องสำคัญมากสำหรับการเป็นบัณฑิตในทรศนะของคณาจารย์ความรับผิดชอบถือเป็นคุณสมบัติที่ดีของการเป็นนักศึกษา ซึ่งนักศึกษาจะต้องฝึกความรับผิดชอบในทุกเรื่อง ทั้งการดำเนินชีวิต รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย รับผิดชอบต่อตนเอง ที่สำคัญคือความรับผิดชอบในสิ่งที่ตนเองคิด พูด และกระทำ

6. มีความขยันหมั่นเพียร

การใช้ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัยไม่ใช่ระยะเวลาเพียงเล็กน้อย หากแต่การเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ได้จะต้องใช้เวลาหลายปีในการศึกษาเล่าเรียนทั้งในภาคทฤษฎีและปฏิบัติ รวมถึงการเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยธนบุรีที่มีส่วนหนึ่งเป็นนักศึกษาที่เรียนพร้อมกับการทำงาน ดังนั้นความขยันหมั่นเพียรจึงเป็นเรื่องสำคัญ เป็นคุณสมบัติ

ที่นักศึกษาจะต้องขยันหมั่นเพียรในตัวเอง ด้วยระยะเวลาหลายปีและด้วยความยากลำบากในการเรียนรู้ของแต่ละศาสตร์สาขาความขยันหมั่นเพียรจึงเป็นคุณสมบัติอันจะนำมาซึ่งความสำเร็จของชีวิตได้

7. มีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ

ความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ ถือเป็นคุณลักษณะของการเป็นคนดี ผู้ที่กตัญญูรู้คุณย่อมประสบความสำเร็จในอนาคต ความกตัญญูในทรศนะของคณาจารย์มหาวิทยาลัยธนบุรีไม่ใช่เพียงพอ แม้ผู้ปกครอง เท่านั้น หากแต่หมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่เอื้อต่อการดำเนินชีวิตของนักศึกษา เช่น ครูบาอาจารย์ เพื่อน สถานที่ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ฯลฯ นอกจากนี้ผู้ที่มีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณอยู่ในตัวตน ย่อมเป็นที่รักใคร่ต่อผู้ที่พบเห็น และเป็นคุณสมบัติที่ดีอันจะนำมาซึ่งความสำเร็จในชีวิต

8. มีความคิดสร้างสรรค์ มองโลกในแง่ดี

ความคิดสร้างสรรค์ เป็นคุณลักษณะสำคัญของการเป็นนักศึกษา ซึ่งนักศึกษาจะต้องเรียนรู้ ใช้ความคิด ใช้ความคิดสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตทั้งตนเองและสังคมประเทศชาติ ความคิดสร้างสรรค์จะนำมาซึ่งสิ่งใหม่ใหม่ให้กับชีวิตและสังคม อย่างไรก็ตามความคิดสร้างสรรค์ที่เกิดขึ้นนั้นจะต้องเป็นความคิดสร้างสรรค์ที่เป็นประโยชน์ ไม่เสื่อมเสีย ไม่ทำลายผู้อื่น ไม่ว่าในมิติใดๆ ก็ตาม หนึ่งในที่ความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาจะออกมาในทางสร้างสรรค์ได้ก็คือการมองโลกในแง่ดี ความคิดที่มาจากมุมมองโลกในแง่ดี ย่อมสร้างสรรค์สิ่งใดๆ ออกมาในทางที่ดีเช่นกัน ดังนั้นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยที่ดีจึงควรมีคุณลักษณะดังกล่าวไว้เป็นเบื้องต้น

9. แต่งกายสุภาพ เรียบร้อย เป็นผู้มีบุคลิกดี เหมาะสมกับการเป็นผู้มีการศึกษา

การแต่งกายของนักศึกษาที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบของมหาวิทยาลัย เกิดขึ้นกับสถาบันบัณฑิตศึกษาหลายแห่ง ทั้งนี้อาจเป็นด้วยว่า วิธีแห่งช่วงวัยที่ชอบความท้าทาย ความแปลกใหม่ หรือการเป็นตัวของตัวเองที่ต้องการการยอมรับจากสังคม การแต่งกายที่ไม่ถูกระเบียบจะช่วยสร้างภาพความแปลกแตกต่างให้กับนักศึกษาได้ อย่างไรก็ตาม ในทฤษฎีของคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยธนบุรีกลับมองว่า การแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้ นั้น จะนำมาซึ่งความงดงาม สง่างาม ความภูมิฐาน รวมถึงเป็นการฝึกฝนนักศึกษาในเรื่องของบุคลิกภาพเพื่อการเป็นบัณฑิตที่สง่างามในอนาคต

10. ใฝ่เรียนรู้

ความสนใจ ความใส่ใจใฝ่เรียนรู้ เป็นสิ่งที่จะนำมาซึ่งกระบวนการ “อยากรู้” ซึ่งเป็นคุณสมบัติของนักศึกษาที่ดี ความอยากรู้จะนำมาซึ่งกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลจากการเรียนรู้ของบุคคลนั้นๆ เสมอ ความใฝ่เรียนจะทำให้ศึกษากลายเป็นผู้ที่รู้จัก รู้กว้าง รู้รอบ และที่สำคัญจะทำให้ศึกษารู้จักกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่สำคัญของการพัฒนาตนเอง

11. มีน้ำใจ อ้อเพื่อผู้อื่น

การอยู่ร่วมกันในรั้วมหาวิทยาลัย ที่ถือว่าเป็นสังคมหนึ่งของการ

กลุ่มนักศึกษาที่อยู่ในช่วงของวัยรุ่น การเป็นผู้มีน้ำใจ รู้จักช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น จะทำให้ผู้นั้นกลายเป็นคนที่ผู้อื่นรักใคร่ อยากรจะคบค้าสมาคมด้วย ดังนั้นควมมีน้ำใจ รู้จักการช่วยเหลือเผื่อแผ่ผู้อื่นจึงเป็นเสมือนเครื่องมือในการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างกัน เมื่อสามารถอยู่ร่วมกันด้วยน้ำใจ พลังในการดำเนินชีวิตก็จะมีมากขึ้น ด้วยพลังจากกลุ่มไม่ใช่พลังเพียงเฉพาะตนเอง

12. มีความศรัทธาในสิ่งที่ตนเองทำ

ความศรัทธา คือหลักในการยึดเหนี่ยวจิตใจของนักศึกษาในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เป็นเสมือนเครื่องนำทางในการดำเนินชีวิตไปบนเส้นทางของการเป็นนักศึกษา นักศึกษาถือเป็นกลุ่มวัยรุ่นที่มีพลังอยู่ในตัวเองมาก พลังในการคิด พลังในการกระทำ หากว่าสามารถประกอบไปด้วยพลังศรัทธาในสิ่งที่ตนเองกำลังจะกระทำด้วยแล้วความสำเร็จย่อมอยู่ไม่ไกลเกินเอื้อม อย่างไรก็ตามความศรัทธาก็ย่อมจะต้องนำมาใช้ร่วมกับความถูกต้อง ความดีงามในสิ่งที่ตนเองกระทำด้วย อันจะนำมาซึ่งการสร้างสรรคทั้งตนเองและสังคม ประเทศชาติ

13. กล้าคิด กล้าแสดงออก

ดังได้กล่าวไว้แล้วในตอนต้นว่า นักศึกษาคือกลุ่มวัยรุ่นที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น พลังแห่งการเรียนรู้ย่อมมีมาก ความกล้าทั้งทางความคิดและกล้าที่จะกระทำในสิ่งใดก็ตามย่อมมีมากด้วยเช่นกัน ดังนั้น ความกล้าในการคิดและแสดงออกจึงเป็นเสมือนหนึ่งของการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ๆ ด้วยเช่นกัน อย่างไรก็ตาม ความคิดในการคิดและแสดงออกนี้ สิ่งสำคัญจะต้องประกอบไปด้วยทิศทางของการคิดและการกระทำให้เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องดีงาม มีคุณค่าบ่งบอกถึงสถานะของการเป็นผู้รู้ ผู้มีการ

ศึกษา และผู้ที่กำลังจะก้าวไปสู่การเป็นบัณฑิตที่ดีมีค่าต่อสังคม

14. มีจิตอาสา

การมีจิตอาสา เป็นคุณลักษณะประการหนึ่งของการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่ดี ลดความเป็นแก่ตัว มองเห็นความทุกข์ยากของผู้อื่น พิจารณาผู้อื่นว่าเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตที่จะต้องรับผิดชอบ มองตัวเองว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่จะต้องก้าวไปพร้อมกัน จิตอาสา ควรเป็นสิ่งที่ฝังลึกอยู่ในตัวตนของนักศึกษา ดังนั้นสถานบันการศึกษาจึงพยายามจัดทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของจิตอาสาเพื่อพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้ที่เห็นความสำคัญของการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขร่วมกัน

15. เป็นผู้ที่มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม

ปัจจุบันเทคโนโลยีมีความก้าวหน้าไปอย่างมาก โดยเฉพาะเทคโนโลยีการสื่อสารที่กลายเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิต ที่สำคัญเทคโนโลยีคือเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ในโลกปัจจุบัน ดังนั้น ความเป็นผู้มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีจึงเป็นคุณลักษณะที่ดีของนักศึกษาในโลกปัจจุบัน เพื่อการรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงไปของโลก และการก้าวเดินไปสู่อนาคต อย่างไรก็ตามในทรรศนะของคณาจารย์มองว่า ปัญหาของการใช้เทคโนโลยีของนักศึกษามหาวิทยาลัยธนบุรีไม่ได้อยู่ที่ความสามารถ หากแต่อยู่ที่ความเหมาะสมมากกว่า กล่าวคือ ความเหมาะสมของช่วงเวลาในการใช้งาน ความเหมาะสมในการใช้เทคโนโลยีที่ไม่ถูกต้อง ไม่ได้เป็นไปเพื่อการศึกษาร่วมกัน

16. มีความรู้พื้นฐานในศาสตร์สาขาที่ตนเองเรียน

การศึกษาในระดับอุดมศึกษาปัจจุบัน มีศาสตร์สาขามากมาย ตามความต้องการของสังคม ตามความต้องการของผู้เรียน ดังนั้นระบบการศึกษาในระดับอุดมศึกษาปัจจุบันจึงเป็นการศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้และทักษะในเชิงลึกในศาสตร์สาขานั้นๆ ประโยชน์ก็คือสังคมจะได้บัณฑิตที่มีทักษะ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญเฉพาะ เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนเอง ในส่วนที่สามารถเลือกเรียนในเชิงลึกได้ตามที่ตนเองถนัดและสนใจ อย่างไรก็ตามการศึกษาในเชิงลึกในแต่ละศาสตร์สาขานั้นสิ่งสำคัญคือความรู้พื้นฐานที่เพียงพอต่อการเริ่มต้น “ต่อยอด” การศึกษาในระดับอุดมศึกษา ความรู้พื้นฐานจะสามารถช่วยให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้เทคนิคในเชิงลึกได้ง่าย เข้าใจ และรวดเร็วกว่าการไม่มีพื้นฐานมาเลย

17. มีทักษะการคิดวิเคราะห์

ทักษะการคิดวิเคราะห์เป็นหนึ่งในคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐาน การคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล ตามหลักการ จะนำมาซึ่งผลลัพธ์อย่างมีเหตุผล ถือเป็นความมุ่งหมายสำคัญของการเป็นบัณฑิต ทักษะการคิดวิเคราะห์จะนำมาซึ่งคุณค่าของการเป็นนักศึกษาและการเป็นบัณฑิตที่ดีในอนาคต

18. มานะ อดทน รู้จักประหยัด อดออม พอเพียง

มานะ อดทน รู้จักประหยัด อดออม พอเพียง เป็นคุณสมบัติที่ควรมีอยู่ในตัวของนักศึกษา เพราะเป็นพื้นฐานของการดำรงชีวิต คุณลักษณะดังกล่าวจะอธิบายความหมายที่แท้จริงของการเป็นมนุษย์

อธิบายถึงจุดหมายปลายทางของความสำเร็จในชีวิตที่แท้จริงก็คือความสุขของจิตใจ ไม่ใช่ความมั่งคั่งด้วยวัตถุ

19. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

เป็นกระบวนการสำคัญของการเป็นสังคม และการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมของนักศึกษาที่ไม่มองเรื่องต่างๆ จากความคิดของตนเองเป็นหลัก หากแต่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นประกอบด้วย ทั้งจากครูบาอาจารย์ เพื่อน รวมถึงผู้คนรอบข้าง นอกจากนี้การยอมรับฟังความคิดเห็นของกันและกันจะประสานสื่อในการนำมาซึ่งมิตรภาพที่ดีต่อกันด้วย

คุณลักษณะดังกล่าวข้างต้น เป็นมุมมองของคณาจารย์ที่ให้คำปรึกษาของมหาวิทยาลัยธนบุรี แต่ในความเป็นจริงนั้น ผู้ที่เข้ามาเป็นนักศึกษานั้นมีความแตกต่างกัน ตั้งแต่พื้นฐานองค์ความรู้ ทัศนคติ กิริยามารยาท ความสามารถทางด้านวิชาการ รวมถึงวัฒนธรรมจากการได้รับการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตามความแตกต่างเหล่านี้ คือหน้าที่ของสถาบันการศึกษาที่จะอบรม พัฒนาเขาเหล่านั้นให้เป็นบัณฑิตที่ดีมีคุณภาพในอนาคต ด้วยกระบวนการที่เรียกว่าระบบการศึกษา ที่ทางมหาวิทยาลัยจัดไว้ ซึ่ง 1 ในกระบวนการดังกล่าวคืออาจารย์ที่ปรึกษา ที่ทำหน้าที่เป็นกลจักรขับเคลื่อนการพัฒนาเขาเหล่านั้นให้เป็นบัณฑิตที่องอาจ สง่ามงาม และงดงาม สามารถออกไปพัฒนาตนเอง พัฒนาสังคมประเทศชาติได้อย่างยั่งยืนต่อไป

**ประสบการณ์ ปัญหา
และอุปสรรคของการ
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา**

ภาพบรรยากาศการประชุมเชิงปฏิบัติการ การจัดการความรู้ (KM)
เรื่องแนวปฏิบัติที่ดีของอาจารย์ที่ปรึกษา มหาวิทยาลัยธนบุรี

ประสบการณ์ ปัญหา และอุปสรรค ของการเป็นที่ปรึกษาของอาจารย์

ลักษณะของการให้คำปรึกษาของคณาจารย์มหาวิทยาลัยธนบุรีมีความหลากหลาย โดยแบ่งเป็นประเด็นหลักได้ 4 กลุ่ม ประกอบด้วย 1. การให้คำปรึกษาด้านวิชาการ 2. การให้คำปรึกษาด้านกิจกรรม 3. การให้คำปรึกษาด้านสวัสดิการและการใช้ชีวิต และ 4. การให้คำปรึกษาเพื่อแก้ไขข้อพิพาท ประสบการณ์ของคณาจารย์ผู้ให้คำปรึกษา คือข้อมูลเบื้องต้นที่ควรนำมาพิจารณาเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาในอนาคต

ซึ่งทั้ง 4 กลุ่มปัญหาดังกล่าวได้แบ่งรายละเอียดออกเป็น 4 ประเด็น คือ 1. ขั้นตอนในการให้คำปรึกษา 2. ประเด็นปัญหาส่วนใหญ่ที่ให้คำปรึกษา 3. แนวปฏิบัติของอาจารย์ที่ให้คำปรึกษา และ 4. ปัญหาและอุปสรรคที่พบในการให้คำปรึกษา ซึ่งสรุปผลได้ดังนี้

1. การให้คำปรึกษาด้านวิชาการ

ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

- แต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาประจำกลุ่มชั้น

การแต่งตั้งจะเริ่มดำเนินการตั้งแต่การคัดเลือกอาจารย์ที่ปรึกษาก่อนการปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ เมื่อนักศึกษาเริ่มเข้าสู่รั้วมหาวิทยาลัยก็จะมีการประชุมนักศึกษาใหม่เพื่อทำความเข้าใจและรับทราบสถานภาพและบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา

- ทำการ home room

เมื่อมีการรับทราบการเป็นที่ปรึกษาของอาจารย์และการเป็นนักศึกษาภายใต้การดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว จะมีการประชุมนักศึกษาใหม่หรือ home room เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจในรายละเอียดของการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา รวมถึงรายละเอียดการเข้ารับการศึกษาในประเด็นปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับตัวของนักศึกษาเอง

- ตกลง ทำความเข้าใจ เรื่องระยะเวลาและช่วงเวลาที่เขา รับการศึกษา

การตกลง ทำความเข้าใจ เรื่องระยะเวลาและช่วงเวลาที่เขา
รับการศึกษา จะเป็นการตกลงกันเองระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษที่อยู่ภายใต้การดูแล ซึ่งอาจารย์แต่ละท่านจะมีการกำหนดระยะเวลาและช่วงเวลาในการให้คำปรึกษา และเข้ารับการศึกษาแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับข้อตกลงทำความเข้าใจระหว่างอาจารย์และนักศึกษา

เพื่อให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละฝ่าย ซึ่งอาจเป็นการทำความตกลงเป็นรายบุคคล หรือเป็นกรณี รวมถึงอาจตกลงร่วมกันจากการประชุมกลุ่ม เป็นต้น

- แก้ปัญหา โดยพิจารณาเป็นรายกรณี

ขั้นตอนการให้คำปรึกษาในด้านวิชาการของคณาจารย์มหาวิทยาลัยธนบุรี ส่วนใหญ่เป็นการให้คำปรึกษาเป็นรายกรณี เนื่องจากเป็นปัญหาที่แตกต่างกัน ดังนั้นส่วนใหญ่จึงไม่ใช้วิธีการแก้ปัญหาเป็นรายกลุ่ม แต่จะเป็นการดูแลให้คำปรึกษาเฉพาะเรื่องเพื่อให้เกิดความกระจ่างและสามารถแก้ปัญหาให้กับนักศึกษาได้ในทุกกรณี

ประเด็นปัญหาส่วนใหญ่ที่พบจากนักศึกษา

ในด้านวิชาการ ประเด็นปัญหาส่วนใหญ่ที่พบคือเรื่องเกี่ยวกับแนวทางการเรียน การลงทะเบียนเรียน เพิ่ม ถอนรายวิชา การเทียบโอน การปรับผลการเรียน เคล็ดลับ เทคนิควิธีการเรียนเพื่อให้จดจำ เนื้อหาจากการเรียน การทำโครงการก่อนจบการศึกษา การทำวิจัยสำหรับนักศึกษาบางกลุ่มที่จะต้องทำ ทั้งรายละเอียดของการทำในแต่ละขั้นตอน การค้นหาข้อมูล การเขียนรายงานการวิจัย รวมถึงแนวทางการจบการศึกษา เช่น การฝึกงาน สหกิจศึกษา การศึกษาดูงาน เป็นต้น ซึ่งประเด็นปัญหาเหล่านี้อาจารย์ที่ปรึกษาจะเข้าไปมีส่วนร่วมได้มากหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของอาจารย์ที่ปรึกษาแต่ละคน

แนวปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา

แนวทางในการปฏิบัติของอาจารย์ในการให้คำปรึกษาทาง

ด้านวิชาการ มีรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับลักษณะของนักศึกษา ศาสตร์สาขาของนักศึกษาที่เรียน รวมถึงความรู้ความเข้าใจในด้านวิชาการของอาจารย์ที่ปรึกษา แต่โดยภาพรวมแล้วแนวทางการให้คำปรึกษาที่อาจารย์ดำเนินการอยู่คือ การให้ข้อมูลกับนักศึกษาตามประเด็นที่ต้องการปรึกษา แนะนำขั้นตอน หรือส่วนงานที่รับผิดชอบเพื่อแก้ไขปัญหา ทั้งนี้เชื่อว่า ความเชี่ยวชาญของอาจารย์ที่ปรึกษาเพียงคนเดียวไม่อาจเพียงพอที่จะช่วยแก้ไขปัญหาด้านวิชาการของนักศึกษาได้ทั้งหมด ดังนั้นจึงจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากบุคคลอื่นรวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ปัญหาและอุปสรรคที่พบในการให้คำปรึกษา

อย่างไรก็ตามพบปัญหาและอุปสรรคของอาจารย์ที่ปรึกษาที่พบเมื่อต้องให้คำปรึกษาด้านวิชาการแก่นักศึกษาในภาพรวมสรุปได้ดังนี้

- **ขั้นตอนและกระบวนการของทางมหาวิทยาลัยไม่มีความพร้อม** เช่น การให้บริการ การประสานงาน ความเพียงพอต่อการให้บริการ เป็นต้น ด้วยความที่ปัญหาทางด้านวิชาการของนักศึกษาที่มีความหลากหลาย ดังนั้นการให้คำปรึกษาของคณาจารย์ที่ได้แนะนำให้ได้รับความช่วยเหลือเพิ่มเติมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หากแต่หน่วยงานบางส่วนยังไม่มีความพร้อมเพียงพอต่อการให้ความช่วยเหลือนักศึกษาที่อาจเกิดจากภาระงานที่มีอยู่จำนวนมาก รวมถึงปริมาณของความช่วยเหลือที่มากด้วย

- **สัดส่วนระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาไม่สอดคล้องกัน** ด้วยจำนวนของนักศึกษาของมหาวิทยาลัยธบุรีที่มาก

เมื่อเทียบกับสัดส่วนจำนวนของอาจารย์ที่ให้คำปรึกษา เกิดความไม่สมดุลกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบางช่วงเวลา เช่น นักศึกษาภาคพิเศษที่มีอยู่จำนวนมาก ในขณะที่อาจารย์มีอยู่จำนวนน้อย รวมถึงเป็นช่วงเวลาที่ยาจารย์ผู้ให้คำปรึกษาก็มีภาระเรื่องการเรียนการสอน จึงทำให้การให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาของคณาจารย์ไม่มีประสิทธิภาพมากนัก

- **ปัญหาจากตัวนักศึกษาเอง** เช่น ความไม่สะดวกในการเข้ารับคำปรึกษา ความไม่ใส่ใจในการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง เป็นต้น ปัญหาดังกล่าวเป็นเรื่องที่เกินขอบเขตของอาจารย์ที่ปรึกษาจะเข้าไปดูและรับผิดชอบ อย่างไรก็ตามประเด็นดังกล่าวก็นำมาซึ่งความไม่สำเร็จของการแก้ปัญหา ดังนั้น นักศึกษาเองก็จำเป็นต้องมีความพร้อมที่จะเข้ารับคำปรึกษาด้วยเช่นกัน

2. การให้คำปรึกษาด้านกิจกรรม

ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

กิจกรรมนักศึกษา ถือเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์พร้อมทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งมหาวิทยาลัยธบุรี ได้มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนานักศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยหลักการสำคัญคือ การมุ่งเน้นให้นักศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทั้งนี้เพื่อให้กระบวนการทำงานหรือการดำเนินกิจกรรมนั้น เป็นกระบวนการในการพัฒนาผู้เรียนไปพร้อมกันทั้งเรื่องของการบริหารจัดการ การทำงานเป็นทีม ฝึกการแก้ไขปัญหา เป็นต้น

แนวทางโดยทั่วไปที่คณาจารย์ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการอยู่ใน ภาพรวมพบว่า ส่วนใหญ่จะเรียกประชุมนักศึกษากลุ่มที่จะต้องดำเนิน กิจกรรมเพื่อปรึกษาหารือในรายละเอียด จากนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาจะ ทำหน้าที่ในการแนะนำ เป็นที่ปรึกษา เป็นพี่เลี้ยง โดยให้นักศึกษาได้ ปรึกษาหารือร่วมกันทั้งการบริหารจัดการ การแบ่งงานกันทำ เป็นต้น จากนั้นก็ให้นักศึกษาดำเนินการ ในขณะที่อาจารย์ที่ปรึกษาจะทำ หน้าที่ในการติดตามผลการดำเนินงานเมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรม

รูปแบบการดำเนินงานดังกล่าวในทัศนะของคณาจารย์ผู้ให้ คำปรึกษาเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาควรปล่อยให้ให้นักศึกษาได้เรียนรู้การ แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยตนเองมากกว่าอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้สั่งการ ซึ่งจะประโยชน์กับตัวของนักศึกษามากกว่า

ประเด็นปัญหาส่วนใหญ่ที่พบจากนักศึกษา

การดำเนินงานด้านกิจกรรมของนักศึกษา พบปัญหาจำนวน มากที่นักศึกษาเข้าขอคำปรึกษาจากการจารย์ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นราย ละเอียดของการดำเนินงาน เช่น ปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณในการ ดำเนินกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย สาเหตุเนื่องมาจากการเบิกจ่าย ที่ไม่มีความชัดเจน รวมถึงความสามารถในการบริหารจัดการเรื่อง งบประมาณของนักศึกษา นอกจากนี้คือรายละเอียดในการดำเนิน กิจกรรมที่ได้รับมอบหมายทั่วไป ซึ่งมีอยู่จำนวนมาก ส่วนใหญ่อาจารย์ ที่ปรึกษาจะแนะนำให้ให้นักศึกษาปรึกษาหารือร่วมกันในการบริหาร จัดการกับปัญหานั้น

แนวปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา

ดังได้กล่าวแล้วตอนต้นว่า ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบเกี่ยวกับการ ขอรับคำปรึกษาของนักศึกษาด้านการดำเนินการกิจกรรม ซึ่งแนวทาง การให้คำปรึกษาส่วนใหญ่ของอาจารย์จะให้นักศึกษาร่วมปรึกษาหารือ กันเพื่อแก้ไขปัญหา โดยที่อาจารย์ทำหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะหากว่า การปรึกษาหารือกันนั้นไม่สามารถหาคำตอบที่ชัดเจน อันจะนำมาซึ่ง ปัญหาอื่นๆ เช่น การแนะนำช่องทางในการดำเนินงานเรื่องงบประมาณ เช่น การเบิกจากทางมหาวิทยาลัย แหล่งทุน เป็นต้น ที่สำคัญคือการ แนะนำย้ำเรื่องการดำเนินกิจกรรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ปัญหาและอุปสรรคที่พบในการให้คำปรึกษา

สำหรับปัญหาและอุปสรรคที่พบจากนักศึกษาในการดำเนิน กิจกรรมส่วนใหญ่เป็นปัญหาระหว่างการดำเนินงาน เช่น การดำเนิน กิจกรรมมักพบปัญหาความขัดแย้งกันเองของนักศึกษา กรอบการ ดำเนินงานด้านกิจกรรมที่กระชับมากเกินไป เป็นต้น

3. การให้คำปรึกษาด้านสวัสดิการและการใช้ชีวิตในรั้ว มหาวิทยาลัย

ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

การใช้ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัย ถือเป็นประสบการณ์ชีวิตที่มีค่า อันเป็นกระบวนการเรียนรู้อย่างหนึ่งของนักศึกษา ดังนั้นทาง มหาวิทยาลัยชนบุรีจึงให้ความสำคัญทั้งเรื่องของสวัสดิการและการใช้

ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัย โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาทำหน้าที่ในการดูแลให้ข้อมูลและให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา ซึ่งคณาจารย์ผู้ให้คำปรึกษาส่วนใหญ่มีขั้นตอนในการดำเนินงานคล้ายกันคือ

- **แต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษา** ซึ่งเป็นขั้นตอนแรกที่ทำให้ทำหน้าที่รับผิดชอบเมื่อแรกเข้าของนักศึกษา เช่นเดียวกับประเด็นอื่น จากนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาจะทำความตกลงในรายละเอียดร่วมกันเกี่ยวกับช่วงเวลาในการเข้ารับคำปรึกษา ซึ่งอาจเป็นทั้งช่วงเวลาการเข้าพบที่แน่นอน รวมถึงอาจเป็นช่วงเวลานอกเหนือจากนั้นซึ่งก็จะพิจารณาเป็นรายกรณี

- **รับฟังและให้คำปรึกษา** เมื่อนักศึกษาเข้าพบเพื่อขอรับคำปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาจะพิจารณารายละเอียดของปัญหาและพยายามร่วมกันคิดกับตัวนักศึกษาเพื่อหาทางออกในการแก้ไขปัญหา อย่างไรก็ตาม ในเบื้องต้นเรื่องที่ขอรับคำปรึกษาบางเรื่องมีรายละเอียดมากบางครั้งอาจารย์ที่ปรึกษาก็จะทำหน้าที่เพียงรับฟังเพื่อรับไว้เป็นข้อมูลสำหรับดำเนินการต่อไป แต่หากปัญหาใดที่สามารถให้คำปรึกษาในการแก้ไขปัญหาได้ก็จะดำเนินการทันที

- **อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบข้อมูล** สำหรับข้อมูลที่ได้รับเกี่ยวกับปัญหาที่มีความซับซ้อน มีความเกี่ยวข้องกับหลายฝ่าย หรือเป็นเรื่องที่มีขั้นตอนของการดำเนินการ อาจารย์ที่ปรึกษาจะทำการนำข้อมูลที่ได้รับในเบื้องต้นมาตรวจสอบ ทั้งเพื่อหาความถูกต้อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา เพื่อใช้ในการดำเนินการ เป็นต้น

- **ดำเนินการให้คำปรึกษาเพื่อแก้ไข** หากว่าเรื่องที่ขอรับคำ

ปรึกษานั้นได้รับข้อมูลเพียงพอต่อการดำเนินงานแก้ไขปัญหาจากการพิจารณาของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว อาจารย์ที่ปรึกษาจะทำการให้คำปรึกษา เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหานักศึกษาต่อไป

- **ติดตามผลการให้คำปรึกษา** อาจารย์ที่ปรึกษาจะทำการติดตามผลการแก้ไขปัญหาจากการให้คำปรึกษา และทำการเก็บข้อมูลเหล่านั้นไว้ แต่หากว่าปัญหาที่พบมีความซับซ้อนเกินกว่าการแก้ปัญหาโดยปกติได้ อาจารย์ที่ปรึกษาจะนำข้อมูลที่ได้รับเข้าประชุมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น คณบดี หรือผู้บริหารที่มีอำนาจหน้าที่ในการรับผิดชอบต่อไป

ประเด็นปัญหาส่วนใหญ่ที่พบจากนักศึกษา

เนื่องจากเรื่องของสวัสดิการและการใช้ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัย เป็นเรื่องที่มีความหลากหลาย บางเรื่องก็มีความซับซ้อน ซึ่งจากระดมความคิดเห็นจากคณาจารย์ผู้ให้คำปรึกษาก็พบว่าส่วนใหญ่ของปัญหามีดังนี้

- ปัญหาเรื่องส่วนตัว
- ปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันและการศึกษา
- ปัญหาเรื่องสุขภาพและสวัสดิการของมหาวิทยาลัย
- แนวทางในการประกอบอาชีพทั้งระหว่างเรียนและในอนาคต
- การจัดตั้งชมรมในมหาวิทยาลัย
- ปัญหาเกี่ยวกับการเข้าใช้ประโยชน์จากหน่วยงานของ

มหาวิทยาลัย เช่น ห้องสมุด เป็นต้น

- ปัญหาความขัดแย้งกับเพื่อน
- ปัญหาเรื่องความรัก

ฯลฯ

แนวปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา

การดำเนินงานให้คำปรึกษาของอาจารย์มีส่วนใหญ่ใช้วิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้สอดคล้องกับความหลากหลายของปัญหาที่พบ รวมถึงแนวปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาที่ดำเนินการอยู่นั้นก็ไม่มีรูปแบบที่แน่นอนตายตัวทั้งหมด โดยพิจารณาจากปัจจัยหลายอย่างประกอบกัน ทั้งตัวของนักศึกษาที่เข้ารับคำปรึกษา ปัญหาที่นักศึกษานำมาปรึกษารวมถึงพิจารณาจากบริบทอื่นๆ ของปัญหาประกอบด้วย ตัวอย่างเช่น

- ใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางในการให้คำปรึกษา
- สร้างเครือข่ายความร่วมมือ 3 ฝ่าย คือ ผู้ปกครอง นักศึกษา และมหาวิทยาลัย
- อาจารย์ที่ปรึกษาใช้จิตวิทยาในการให้คำปรึกษา เช่น การรับฟังเป็นการส่วนตัว เป็นต้น
- แลกเปลี่ยนข้อมูลของนักศึกษาเป็นเครือข่ายของอาจารย์ที่ปรึกษาของมหาวิทยาลัย
- ปรึกษากับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักศึกษา เช่น กองทุน การเงิน ฝ่ายจัดหางาน เป็นต้น

- ประสานงานเครือข่ายเข้าช่วยเหลือ เช่น ผู้ปกครอง อาจารย์ที่เกี่ยวข้อง กลุ่มเพื่อน นักศึกษารุ่นพี่ เป็นต้น

- เชิญผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าร่วมแก้ไขปัญหา เช่น ผู้ปกครอง อาจารย์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

ปัญหาและอุปสรรคที่พบในการให้คำปรึกษา

แม้ว่าจะมีความพยายามของทางมหาวิทยาลัยในการดูแลนักศึกษาเป็นอย่างดี โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นกลจักรสำคัญในการขับเคลื่อน หากแต่ความพยายามดังกล่าวยังคงพบปัญหาที่ขัดขวางความสำเร็จ เช่น

- ข้อมูลปัญหาที่นักศึกษาเข้าพบไม่เป็นความจริงหรือไม่ครบถ้วน
- บางปัญหาเป็นปัญหาเรื้อรังที่ยากเกินกว่าการแก้ไข
- นักศึกษาไม่กล้าเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา
- อาจารย์ที่ปรึกษาขาดความทันสมัยกับปัญหาของนักศึกษา เช่น สื่อสังคมออนไลน์ ช่วงวัยที่ต่างกันจึงไม่เข้าใจปัญหาของกันและกัน เป็นต้น
- อาจารย์ที่ปรึกษาไม่มีข้อมูลเพียงพอในการให้คำปรึกษา
- นักศึกษาเองไม่ให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหอย่างจริงจัง
- ความไม่พร้อมของสิ่งสนับสนุน เช่น ห้องปฏิบัติการ วัสดุ

อุปกรณ์ เป็นต้น

ปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวข้างต้น ส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพในการทำหน้าที่ให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา และส่งประสิทธิผลต่อความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาให้กับนักศึกษา

4. การให้คำปรึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาข้อพิพาท

ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

กรณีพิพาท เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นตลอดเวลาของนักศึกษา ซึ่งมีทั้งปัญหาที่จำเป็นต้องใช้มาตรการด้านกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของมหาวิทยาลัยไปจนถึงการต้องนำข้อกฎหมายมาใช้ในการแก้ไขปัญหา หรือแม้แต่ปัญหาเล็กน้อยที่เกิดขึ้น อันเกิดจากปัจจัยหลายประการทั้งสิ่งแวดล้อมรวมถึงปัจจัยจากตัวของนักศึกษาเอง ที่สำคัญปัญหาข้อพิพาทเป็นปัญหาที่นำมาซึ่งผลกระทบมากมายทั้งตัวบุคคลไปจนถึงองค์กร ดังนั้น ทางมหาวิทยาลัยธนบุรีจึงได้พยายามดูแลปัญหาดังกล่าวอย่างใกล้ชิดในเชิงรุกทั้งระดับนโยบายไปจนถึงระดับปฏิบัติการ

ในระดับนโยบาย มหาวิทยาลัยธนบุรี ได้มีกฎ ระเบียบ และ ข้อบังคับอย่างชัดเจนในการประพฤติปฏิบัติตนของนักศึกษา ในขณะที่ระดับปฏิบัติการมหาวิทยาลัยธนบุรีได้มีการสอดส่องดูแลนักศึกษาอย่างใกล้ชิด ในการมอบหมายให้ปัญหาดังกล่าวเป็นหน้าที่ส่วนหนึ่งของอาจารย์ที่ปรึกษาอันเป็นขั้นตอนเบื้องต้นในการป้องกันปัญหาอันอาจเกิดขึ้นได้ จากการระดมความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาพบว่าในภาพรวมมีการวางขั้นตอนของการให้คำปรึกษาเพื่อแก้ไขปัญหา

ข้อพิพาทไว้ดังนี้

- แต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาที่มาจากอาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษาและอาจารย์ที่ส่วนเกี่ยวข้องและสามารถแก้ไขปัญหาได้
- รับฟังปัญหา จำแนกปัญหา
- วิเคราะห์หาสาเหตุร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหา
- ดำเนินการแก้ไขปัญหา
- สรุปผล ติดตาม การแก้ไขปัญหา

ประเด็นปัญหาส่วนใหญ่ที่พบจากนักศึกษา

สำหรับประเด็นปัญหาส่วนใหญ่ที่พบจากการขอเข้ารับคำปรึกษาของนักศึกษามีความหลากหลาย เป็นปัญหาตั้งแต่เล็กน้อยไปจนถึงการเป็นคดีความ และบางอย่างก็สามารถแก้ไขได้ ในขณะที่บางปัญหาก็กินกว่าอำนาจหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาจะรับผิดชอบ ตัวอย่างปัญหาที่พบ เช่น

- ประเด็นเกี่ยวกับการเรียนการสอน ผลการเรียน อาจารย์ผู้สอน
- ปัญหาเกี่ยวกับการติดต่อกับบุคลากรของหน่วยงานสนับสนุน
- ปัญหาความขัดแย้งระหว่างเพื่อนร่วมมหาวิทยาลัย
- ปัญหาความขัดแย้งกับบุคคลภายนอก

แนวปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา

ปัญหาด้านข้อพิพาทของนักศึกษามหาวิทยาลัยธนบุรีมีความหลากหลาย ตั้งแต่ปัญหาความขัดแย้งเล็กน้อยในการเรียน การทำกิจกรรม จนถึงการอยู่ร่วมกัน ไปจนถึงปัญหาวิวาทะหว่างกัน แต่ในภาพรวมจากการระดมความคิดเห็นพบว่า แนวปฏิบัติที่คณาจารย์ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการอยู่มีดังนี้

- **จัดหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาให้ครบถ้วน** เนื่องจากปัญหาข้อพิพาท เป็นปัญหาที่ผูกโยงรวมเอาคู่ขัดแย้ง ซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังนั้นคณาจารย์ผู้ให้คำปรึกษาจึงยังไม่สามารถให้คำปรึกษาได้ในทันที แต่ต้องทำการรวบรวมข้อมูลให้รอบด้าน ครบถ้วน การดำเนินการขั้นต่อไป

- **ส่งเรื่องให้กับผู้บริหารหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องดำเนินการ** หากว่าเรื่องหรือปัญหาข้อพิพาทที่พบนั้นเป็นปัญหาที่สามารถเจรจาเพื่อยุติปัญหาได้ อาจารย์ที่ปรึกษาก็จะดำเนินการให้คำปรึกษาเพื่อแก้ปัญหาในทันที แต่หากว่าเรื่องนั้นเกิดขอบเขตหรืออำนาจของอาจารย์ที่ปรึกษาจะดำเนินการได้ก็จำเป็นต้องดำเนินการรวบรวมข้อมูลทั้งหมดเพื่อนำส่งหรือเข้าร่วมปรึกษาร่วมกับผู้บริหารที่มีอำนาจหน้าที่ หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับข้อพิพาทนั้นเพื่อหาข้อยุติต่อไป

- **จัดอบรมทักษะการแก้ไขปัญหาข้อพิพาทเบื้องต้นให้กับนักศึกษา** เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่เกิดจากการดำเนินงานของคณะวิชาและมหาวิทยาลัยธนบุรีที่ดำเนินการจัดอบรมทักษะเบื้องต้นในการแก้ไขข้อพิพาทข้อพิพาทให้กับนักศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มผู้นำของนักศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้ นักศึกษาได้มีทักษะเพียงพอ

ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที

ปัญหาและอุปสรรคที่พบในการให้คำปรึกษา

อย่างไรก็ตาม บางกรณีปัญหาข้อพิพาทของนักศึกษาที่ไม่สามารถแก้ไขได้อันเนื่องมาจากปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น ดังที่คณาจารย์ผู้ให้คำปรึกษาได้พบ คือ

- ข้อมูลสำหรับการให้คำปรึกษาไม่เพียงพอ จนทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ หรือบางครั้งก็ไม่กล้าที่จะตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาเพราะอาจมีความเสี่ยงต่อการยุติปัญหาที่ผิดพลาดได้

- นักศึกษาไม่ให้ความร่วมมือในการแก้ไขข้อพิพาท ในบางกรณี ด้วยความที่นักศึกษายังอยู่ในช่วงวัยที่อาจจะขาดความสุขุมรอบคอบ อาจเอาแต่ใจบ้างในบางครั้ง จึงไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาเท่าที่ควร ส่งผลต่อประสิทธิผลที่เกิดขึ้น

- อาจารย์ที่ปรึกษายังขาดทักษะในการให้คำปรึกษาเพื่อแก้ไขข้อพิพาทข้อพิพาทอย่างเพียงพอ เป็นปัญหาสำคัญของคณาจารย์ส่วนใหญ่ เนื่องจากบางครั้งปัญหาที่เกิดขึ้นก็เกิดจากความสามารถและทักษะของคณาจารย์ผู้ให้คำปรึกษาจะสามารถดำเนินการได้ จนบางครั้งปัญหาที่เกิดขึ้นก็ลุกลามเพิ่มขึ้น

**แนวทาง
การให้คำปรึกษา**

แนวทางการให้คำปรึกษา

ความสำคัญของอาจารย์ที่ปรึกษา คือการเป็นกระบวนการหนึ่งในการพัฒนานักศึกษาให้สามารถดำเนินชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัยในฐานะนักศึกษาได้อย่างมีความสุข งามอาจ ภาคภูมิ ดังนั้น คณาจารย์ผู้ให้คำปรึกษาและกระบวนการในการให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ ย่อมนำมาซึ่งประสิทธิผล คือการพัฒนานักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการสร้างบัณฑิตที่มีคุณภาพออกไปรับใช้สังคมได้อย่างภาคภูมิใจ

จากการระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการให้คำปรึกษาของคณาจารย์มหาวิทยาลัยธนบุรี พบแนวทางที่สำคัญอันอาจนำมาซึ่งความสำเร็จในการทำหน้าที่การเป็นอาจารย์ที่ปรึกษานอกจากแนวทางดังที่ได้เคยปฏิบัติและประสบความสำเร็จแล้ว เพื่อให้การรับคำปรึกษาและการให้คำปรึกษาของอาจารย์นั้นมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดควรมีการเพิ่มเติมแนวทางดังต่อไปนี้

1. การให้คำปรึกษาด้านวิชาการ

ขั้นตอนพัฒนาในอนาคต

- ควรมีการกำหนดช่องทางการเข้าพบหรือติดต่อกับอาจารย์ที่ปรึกษาให้ชัดเจน เนื่องจากการให้คำปรึกษาทางด้านวิชาการเป็นเรื่องที่จำเป็นจะต้องอธิบาย ขยายความ เพื่อทำความเข้าใจ ใช้ทั้งองค์ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ของอาจารย์ที่ปรึกษา ดังนั้น การขอรับคำปรึกษาแบบผ่านไปที หรือการปรึกษาที่ไม่ชัดเจนจึงไม่มีประโยชน์นัก

- ควรกำหนดวัน เวลา ที่ชัดเจนในการเข้าพบเพื่อปรึกษา เนื่องจากเรื่องเกี่ยวกับวิชาการนั้น ควรให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้เริ่มตัว หาข้อมูล ประเมินผลเรื่องที่ขอรับคำปรึกษา รวมถึงควรมีเวลามากเพียงพอในการให้คำปรึกษา ดังนั้นการกำหนดช่วงเวลาชัดเจน จะช่วยให้ทั้งอาจารย์ที่ให้คำปรึกษาสามารถทำหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ ในขณะที่เดียวกันนักศึกษาเองก็จะได้รับประโยชน์จากการขอเข้ารับคำปรึกษานั้นอย่างเต็มที่เช่นกัน

ขอบเขตในการให้คำปรึกษาที่เหมาะสม

- ควรให้คำปรึกษาแบบภาพรวม เนื่องจากประเด็นที่ขอรับคำปรึกษาทางด้านวิชาการนั้น ตัวของอาจารย์ที่ปรึกษาหลักเอง บางครั้งก็ไม่มีความรู้ความสามารถหรือทักษะโดยตรงกับเรื่องนั้นเป็นการเฉพาะ ดังนั้นควรให้เป็นหน้าที่ของผู้ที่มีความรู้และเชี่ยวชาญ หรือเกี่ยวข้องกับประเด็นนั้นโดยตรงได้เข้ามามีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาต่อไป ในขณะที่อาจารย์ที่ให้คำปรึกษาจะต้องทำ

หน้าที่ในการให้คำปรึกษาในภาพรวม เมื่อเกิดกรณีที่ตนเองไม่สามารถให้คำปรึกษาเพื่อหาข้อกระจ่างได้ก็ควรให้คำแนะนำต่อนักศึกษาเพื่อหาแนวทางต่อไป เช่น การไปปรึกษากับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือผู้ที่มีความเชี่ยวชาญโดยตรง เป็นต้น

- ควรประสานงานกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาการทำหน้าที่นี้ บางครั้งอาจารย์ที่ปรึกษาควรช่วยเหลือนักศึกษาในการประสานงาน อันจะเป็นการส่งต่อนักศึกษาไปในแนวทางที่ถูกต้อง ซึ่งนักศึกษาจะได้ไม่เกิดความรู้สึกขาดที่พึ่ง รวมถึงเพื่อให้การแก้ไขปัญหาของนักศึกษาประสบความสำเร็จด้วย

แนวทางการแก้ไขอุปสรรค

- อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีคุณลักษณะ ทักษะ และความสามารถเพียงพอต่อการให้คำปรึกษา ซึ่งอาจใช้วิธีการจัดอบรม การประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทั้งนี้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและทักษะในการให้คำปรึกษากับนักศึกษา รวมถึงควณาจารย์ผู้ให้คำปรึกษาเองก็ควรมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับองค์ความรู้ทางวิชาการ

- ควรมีการประเมินอาจารย์ที่ปรึกษาในการทำหน้าที่ วิธีการดังกล่าวเป็นการวัดและประเมินผลการทำหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ทั้งนี้ไม่ได้เป็นการประเมินเพื่อหาข้อผิดพลาด หากแต่เป็นการประเมินเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาอาจารย์ที่ปรึกษาต่อไป

2. การให้คำปรึกษาด้านกิจกรรม

ขั้นตอนพัฒนาในอนาคต

- ควรจัดทำแบบฟอร์มการขอคำปรึกษาที่มีรายละเอียดของการเข้ารับการปรึกษาที่ชัดเจน เนื่องจาก รายละเอียดของการทำกิจกรรมควรมีความชัดเจน ไม่เกิดความสับสน ถือเป็นส่วนหนึ่งของการฝึกการบริหารจัดการกับนักศึกษา

- ควรมีการจัดทำคู่มือให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการจัดทำกิจกรรมของนักศึกษาที่ชัดเจน ซึ่งคู่มือดังกล่าวจะต้องมีรายละเอียดขั้นตอนในการให้คำปรึกษา เพื่อให้ความสะดวกต่ออาจารย์ในการทำหน้าที่รวมถึงความชัดเจนในการขอเข้ารับคำปรึกษาของนักศึกษาด้วย

- ควรมีการจัดทำสรุปผลการให้คำปรึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการให้คำปรึกษาในครั้งต่อไป อันจะเป็นประโยชน์ในการเป็นฐานข้อมูลสำหรับทั้งคณาจารย์ผู้ให้คำปรึกษา และนักศึกษาในการใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในอนาคตที่บางครั้งอาจมีความใกล้เคียงกันก็อาจใช้แนวทางเดิมในการแก้ไขหากว่าแนวทางนั้นเคยประสบความสำเร็จมาก่อน เป็นต้น

ขอบเขตในการให้คำปรึกษาที่เหมาะสม

- จัดช่วงเวลาเข้ารับการปรึกษาที่ชัดเจน เช่นเดียวกันกับประเด็นอื่นที่ควรเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสม พอดี และมีความชัดเจนเพื่อประโยชน์ในการเตรียมตัว เตรียมข้อมูลสำหรับการให้คำปรึกษาของคณาจารย์ผู้ให้คำปรึกษา รวมถึงประโยชน์ต่อการรับคำปรึกษาของนักศึกษาด้วย

- อาจารย์ที่ปรึกษาควรเพิ่มช่องทางในการให้คำปรึกษามากขึ้น เช่น สื่อสังคมออนไลน์ เป็นต้น การเพิ่มช่องทางการสื่อสารในการให้คำปรึกษาของคณาจารย์ เป็นการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการให้คำปรึกษามากขึ้น ทันต่อเหตุการณ์ รวมถึงสะดวกต่อการให้คำปรึกษา

แนวทางการแก้ไขอุปสรรค

- ควรใช้การประชุมผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขอุปสรรคที่เกิดขึ้น คณาจารย์ผู้ให้คำปรึกษาพิจารณาเห็นว่า รายละเอียดของปัญหาของนักศึกษาในการดำเนินกิจกรรมมีอยู่จำนวนมาก ทั้งปัญหาใหญ่และปัญหาย่อย วิธีการแก้ไขปัญหาที่ดีที่สุดคือการร่วมประชุมปรึกษาหารือระหว่างกัน อันจะเป็นการระดมความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งการรับรู้ปัญหาร่วมกัน รวมถึงร่วมกันหาแนวทางแก้ไข โดยที่อาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งและมีส่วนร่วมกับนักศึกษา นอกจากจะเป็นการแก้ไขปัญหาที่ถูกต้องแล้ว ยังเป็นกระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษา หากว่าสามารถดำเนินกิจกรรมหรือแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้เป็นผลสำเร็จ จะส่งผลเป็นความภาคภูมิใจกับตัวของนักศึกษาเอง

- ควรมีการจัดตั้งกองทุนสำรองเพื่อแก้ไขอุปสรรคในการดำเนินงานของนักศึกษา ปัญหาหลักสำคัญของการดำเนินกิจกรรมนักศึกษา คือเรื่องของงบประมาณในการดำเนินงาน จากประสบการณ์การให้คำปรึกษาของคณาจารย์ทุกสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยธนบุรี พบว่าวิธีการแก้ไขปัญหาที่ดีที่สุดคือการจัดตั้งกองทุนสำรองสำหรับกลุ่ม หรือสาขา หรือคณะ เพื่อใช้แก้ปัญหาเฉพาะหน้าเกี่ยวกับงบประมาณที่อาจทำได้หลายวิธี เช่นระดมเงิน การรับบริจาค จัดหา

หน่วยงานสนับสนุน เป็นต้น กองทุนดังกล่าวควรให้นักศึกษารวมกลุ่มกันบริหารจัดการเพื่อความโปร่งใส

3. การให้คำปรึกษาด้านสวัสดิการและการใช้ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัย

ขั้นตอนพัฒนาในอนาคต

สำหรับขั้นตอนในการให้คำปรึกษาด้านสวัสดิการและการใช้ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัยในความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษา ควรมีความหลากหลาย เนื่องจากเรื่องหรือปัญหาที่เกี่ยวข้องมีอยู่จำนวนมาก คำว่ามีความหลากหลายไม่ได้หมายถึงจำนวนของขั้นตอนที่มาก หากแต่หมายถึงมีขั้นตอนที่สามารถรองรับปัญหาแต่ละเรื่องได้อย่างครบถ้วน ซึ่งหากต้องการพัฒนากระบวนการให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ ควรมีขั้นตอนหรือกระบวนการดังนี้

- **ควรพัฒนาฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิการของนักศึกษา** เพื่อที่จะลดขั้นตอนการเข้ารับคำปรึกษาของนักศึกษาในประเด็นทั่วไป โดยให้นักศึกษาสามารถศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับสวัสดิการที่มีอยู่ ขั้นตอนการเข้าใช้ประโยชน์จากสวัสดิการต่างๆ ด้วยตนเอง

- **ควรมีการจัดทำคู่มือของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ชัดเจน** ซึ่งในคู่มือดังกล่าวควรมีรายละเอียดเกี่ยวกับสวัสดิการที่นักศึกษาควรได้รับอย่างครบถ้วน รวมถึงเทคนิควิธีการในการให้คำปรึกษากับนักศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาให้มี

ประสิทธิภาพ

- **ควรให้นักศึกษาจัดทำแฟ้มประวัติและแฟ้มผลงานของตนเอง** ข้อมูลของนักศึกษามีส่วนสำคัญในการดำเนินการตัดสินใจ ที่สำคัญคือความสำเร็จและความถูกต้องจากการดำเนินงาน แฟ้มดังกล่าวควรเป็นแฟ้มที่มีเนื้อหาครอบคลุมในทุกเรื่องของนักศึกษา เช่น ผลงานดีเด่น รางวัล เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนานักศึกษาในด้านอื่นๆ ต่อไป

- **ควรมีการประสานงานกิจกรรมกับศิษย์เก่า** ประสบการณ์ของศิษย์เก่ามีคุณค่ามากต่อการใช้เป็นแบบเรียนหรือบทเรียนต่อรุ่นน้อง ที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้

- **ควรมีจัดทำบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา** การทำบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาจะสามารถนำมาใช้เป็นกรณีตัวอย่างหากว่าเรื่องนั้นประสบความสำเร็จไปแล้ว หากว่าปัญหาใหม่ที่เกิดขึ้นภายใต้บริบทที่ไม่แตกต่างกันมากนัก ฐานข้อมูลดังกล่าวจะเป็นประโยชน์อย่างมาก

- **ควรมีการอบรมให้ความรู้เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์และทักษะการให้คำปรึกษากับอาจารย์** ถือเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากในการทำหน้าที่ให้คำปรึกษา ทักษะและประสบการณ์จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับทั้งตัวของอาจารย์ที่ปรึกษาเอง รวมถึงนักศึกษาที่ขอเข้ารับคำปรึกษาด้วย

ขอบเขตในการให้คำปรึกษาที่เหมาะสม

แม้ว่าอาจารย์ที่ปรึกษาจะมีหน้าที่สำคัญในการให้คำปรึกษา

แต่ในความเห็นของคณาจารย์มหาวิทยาลัยธนบุรีมองว่าอาจารย์ที่ปรึกษาไม่ควรแบกรับภาระไว้ทั้งหมด ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อตัวของอาจารย์เองที่ไม่ควรต้องแบกรับภาระมากเกินไป รวมถึงเป็นประโยชน์กับตัวของนักศึกษาเองที่ควรฝึกฝนการแก้ไขปัญหาด้วยตนเองก่อนขอรับคำปรึกษาจากผู้อื่น ซึ่งของเขตในการให้คำปรึกษาที่เหมาะสมควรมีดังนี้

- **ควรมีการกำหนดระยะเวลาในการให้คำปรึกษาที่ชัดเจนหรือเป็นรายกรณี** มีความชัดเจนในเรื่องของช่วงเวลาและระยะเวลา นั้นเพื่อประโยชน์ทั้งต่อตัวของอาจารย์และนักศึกษาดังได้กล่าวไว้แล้วตอนต้น ในขณะที่เป็นรายกรณี นั้นหมายถึง บางประเด็นปัญหาที่ขอรับคำปรึกษาอาจเป็นเรื่องสำคัญ จำเป็นต่อการใช้ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัยของนักศึกษา ดังนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาก็จำเป็นที่จะต้องรับไว้เป็นกรณีพิเศษ เป็นต้น

- **ควรมีการกำหนดขอบเขตของการขอคำปรึกษาและการให้คำปรึกษาที่เหมาะสม** หมายถึงเรื่องหรือประเด็นปัญหาที่จะต้องไม่ก้าวล่วงระหว่างกัน เช่น ไม่เป็นเรื่องเฉพาะ เรื่องส่วนตัว หรือเรื่องที่มีการมีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับผลประโยชน์ เป็นต้น

แนวทางการแก้ไขอุปสรรค

สำหรับแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการให้คำปรึกษา คณาจารย์ผู้ให้คำปรึกษาพิจารณาว่าควรมีแนวทางในการแก้ไขดังนี้

- **อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีข้อมูลมากเพียงพอก่อนให้คำปรึกษา** ข้อมูลอย่างรอบด้าน ครอบคลุมจะช่วยให้การตัดสินใจหรือการให้คำปรึกษาของอาจารย์มีประสิทธิภาพมากขึ้น

- **ควรมีการพบปะกันระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ** เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาเบื้องต้นอาจารย์ที่ปรึกษาควรมีการพบปะกับนักศึกษาที่อยู่ภายใต้การดูแลอย่างสม่ำเสมอ อันจะเป็นการร้องกันไม่ให้เกิดขึ้นดีกว่าการตามแก้ไขปัญหาซึ่งจะยากต่อการแก้ไข

- **อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีการติดตามผล** การติดตามผลภายหลังการให้คำปรึกษาจะเป็นประโยชน์ในการสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักศึกษาว่าได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดจากอาจารย์ รวมถึงเป็นประโยชน์ต่อตัวของอาจารย์ที่จะลดการลุกลามของปัญหานักศึกษาที่เกิดขึ้น

- **ควรเพิ่มช่องทางในการปรึกษาหารือระหว่างกันมากขึ้น** เช่น สื่อสังคมออนไลน์ เป็นต้น การติดต่อสื่อสารที่ทันสมัยจะช่วยสร้างความใกล้ชิดให้เกิดขึ้นระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา และเพิ่มช่องทางการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้

- **ควรมีการติดตาม สอดส่อง** เผื่อระวังกับนักศึกษาบางกลุ่มที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหา ถือเป็นภาระหนึ่งของอาจารย์ที่ปรึกษา อันจะเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหานั้นเกิดขึ้นจนยากเกินกว่าจะสามารถแก้ไขได้

4. การให้คำปรึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาคอพิพาท

ขั้นตอนพัฒนาในอนาคต

ปัญหาคอพิพาท เป็นปัญหาที่ยากต่อการแก้ไข เนื่องจากมีผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามาเกี่ยวข้อง ดังได้กล่าวไว้แล้วตอนต้นว่าปัญหาคอพิพาทของนักศึกษาที่มีปัญหาเล็กน้อยไปจนถึงกรณีพิพาทที่เป็นคดีความ ดังนั้น การให้คำปรึกษาของอาจารย์จึงมีความสำคัญอย่างมาก ในการเพิ่มหรือลดปัญหาที่เกิดขึ้นได้ สำหรับขั้นตอนในการพัฒนาที่สำคัญในอนาคตควรเป็นดังนี้

- ในบางกรณีควรมีเอกสารเพื่อเป็นหลักฐาน เช่น บันทึกข้อความ เนื่องจากปัญหาพิพาทเป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับหลายฝ่าย ดังนั้นหลักฐานคือสิ่งสำคัญในการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ และถูกต้อง

- แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อแก้ไขปัญหาโดยเฉพาะ ประกอบด้วย อาจารย์ที่ปรึกษาประจำของนักศึกษา ฝ่ายพัฒนานักศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งนี้เพื่อเป็นการร่วมมือกันแก้ไขปัญหา รวมถึงเป็นการยุติปัญหาอย่างชัดเจนและเป็นระบบ ด้วยการพิจารณาปัญหา วิเคราะห์ปัญหา และหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน

- แก้ไขปัญหาด้วยการ ไกล่เกลี่ย ใช้ระเบียน ข้อบังคับ กฎหมาย แนวทางในการให้คำปรึกษากับนักศึกษาในเรื่องของกรณีพิพาทที่มีตั้งแต่เรื่องเล็กไปจนถึงปัญหาพิพาท ควรให้คำปรึกษาในการดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนจากเบาไปสู่ความเด็ดขาด โดยให้พิจารณาลักษณะ สภาพ ขอบเขตของปัญหาเป็นหลักด้วยมาตรการข้างต้น

- ทำการสรุปผลการแก้ไขปัญหาในรูปของรายงานเพื่อเสนอต่อผู้บริหาร เมื่อดำเนินการเรียบร้อยแล้วควรมีการจัดทำเป็นเอกสารสรุปผลการดำเนินการที่ชัดเจน ไว้สำหรับเป็นหลักฐานรวมถึงไว้เป็นข้อมูลสำหรับเป็นกรณีศึกษาในอนาคต

- ควรจัดทำคู่มือที่ชัดเจนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาของอาจารย์ที่ปรึกษา เช่นกันกับปัญหาลักษณะอื่นที่คู่มือมีความสำคัญในฐานะที่เป็นเครื่องมือช่วยอาจารย์ที่ปรึกษาให้สามารถดำเนินการให้คำปรึกษาได้อย่างเป็นระบบ ขั้นตอน อันจะนำมาซึ่งความสำเร็จ

- ควรมีการจัดอบรมอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับประเด็นการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับคอพิพาท เพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาเกิดทักษะในการให้คำปรึกษามากขึ้น การเพิ่มทักษะของอาจารย์ที่ปรึกษามีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากปัญหาคอพิพาทหากไม่ได้รับการแก้ไขที่ถูกต้อง ชัดเจน กระจ่าง อาจนำมาซึ่งการลุกลามของปัญหาที่ยากเกินกว่าจะแก้ไขได้ ทักษะและองค์ความรู้ของอาจารย์ที่ปรึกษาจะเป็นกลไกสำคัญอันนำมาซึ่งความสำเร็จดังกล่าว

- ควรมีการจัดกิจกรรมและประชาสัมพันธ์แนวทางในการลดปัญหาและการแก้ไขปัญหาคอพิพาทความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันก่อนเกิดปัญหา

ขอบเขตในการให้คำปรึกษาที่เหมาะสม

เนื่องจากปัญหาดังกล่าวมีความสัมพันธ์ต่อการลุกลามของปัญหา แต่ในบางกรณีปัญหานั้นก็ไม่ควรเป็นหน้าที่ของอาจารย์

ที่ปรึกษาเสียทั้งหมด ควรมีการกำหนดขอบเขตการทำหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ชัดเจน ดังนี้

- **ควรมีการกำหนดขอบเขตการให้คำปรึกษา** ร่วมประชาสัมพันธ์กับนักศึกษาเพื่อให้เกิดความชัดเจนในบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านข้อพิพาท

- **อาจารย์ที่ปรึกษาควรยึดกฎระเบียบ ข้อบังคับ** ในการให้คำปรึกษาเสมอ โดยพิจารณาประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นประกอบ จากนั้นก็ใช้มาตรการแต่ละชั้นแก้ปัญหา ยึดมาตรการทั้งหมดเป็นเกณฑ์อันจะเป็นการป้องกันตัวของอาจารย์ที่ปรึกษาไม่ให้เข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสียกับปัญหาที่เกิดขึ้น รวมถึงเพื่อความโปร่งใสในการแก้ไขปัญหาด้วย

แนวทางการแก้ไขอุปสรรค

ในส่วนของแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ควรดำเนินการอย่างรวดเร็ว รัดกุม และโปร่งใส ในขณะที่ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นควรมีแนวทางดังนี้

- **ควรมีการอบรมอาจารย์ที่ปรึกษา** ในประเด็นการจัดการ **ความขัดแย้งหรือข้อพิพาท** เพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาเกิดทักษะในการให้คำปรึกษาที่ถูกต้อง

- **ควรมีการประชาสัมพันธ์** ให้ความรู้เกี่ยวกับบทลงโทษหรือ **ผลที่จะได้รับจากปัญหาข้อพิพาท** เพื่อเป็นการป้องปรามนักศึกษา ก่อนเกิดข้อพิพาท

อย่างไรก็ตามความสำคัญของการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา เป็นเพียงแนวทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเท่านั้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดจะต้องร่วมกันรับผิดชอบ ร่วมกันหาทางออก ร่วมกันแก้ปัญหา การปล่อยให้เป็นที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาเพียงลำพังบางครั้งนอกจากไม่อาจแก้ไขปัญหาได้แล้วยังส่งผลต่อการลุกลามของปัญหาเพิ่มขึ้นอีกด้วย

คำเชิญมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ที่ ๓๒/๒๕๕๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ การจัดการความรู้ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

เพื่อให้การดำเนินงานในเรื่องของการจัดการความรู้ (Knowledge Management) ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๗(๓) แห่งพระราชบัญญัติสถาปนามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พ.ศ. ๒๕๕๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ คำสั่งใดที่ขัดต่อคำสั่งนี้ให้ยกเลิก จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการ การจัดการความรู้ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ดังนี้

๑. นายสิทธิศักดิ์	ทองสุข	ประธาน
๒. นางนงวรรณ	แอ่งจำเริญ	รองประธาน
๓. นายนิรชัย	เสถียรคุณ	กรรมการ
๔. นายสำราญ	ผลดี	กรรมการ
๕. นายเนก	นาคินทร์	กรรมการ
๖. นายอุษา	สุขพงษ์ไทย	กรรมการ
๗. ดร.ประสงค์	อุทัย	กรรมการ
๘. นายไพโรจน์	แจ่มศรี	กรรมการ
๙. นางสาวศศิธร	เป็อร์เชียว	กรรมการ
๑๐. นางสาวปณิศา	สีมานพ	กรรมการ
๑๑. นางสาวสินดา	แย้มถิ่น	กรรมการ
๑๒. นางสาวจันทร์ภรณ์	สีลาภ	กรรมการ
๑๓. นางสาวโณมา	โกวิทธร	กรรมการ
๑๔. นายบทล	พวงเมธี	กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการมีหน้าที่ดังนี้

๑. กำหนดแนวทางการดำเนินงานด้านการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัย
๒. จัดกิจกรรมการสื่อสารเพื่อถ่ายทอดความรู้ให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องแก่บุคลากรที่ภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย
๓. รวบรวมองค์ความรู้ในแต่ละหัวข้อที่ได้จากการจัดการความรู้ของทุกหน่วยงาน ทุกคณะวิชา ในแต่ละภาคการศึกษาให้เป็นระบบ
๔. ประเมินและสรุปผลการดำเนินการด้านการจัดการความรู้ต่อมหาวิทยาลัย ทุกภาคการศึกษา

ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘

(ดร.ปิยฉา เกียรติวนี)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์